

KAKO U MIROVINSKO OSIGURANJE ?

Hrvatski zavod za mirovinsko osiguranje je javna ustanova osnovana Zakonom o mirovinskom osiguranju radi provedbe obveznog mirovinskog osiguranja na temelju generacijske solidarnosti.

Zavod vodi matičnu evidenciju o osiguranicima, obveznicima plaćanja doprinosa i korisnicima prava iz mirovinskog osiguranja na temelju podataka koje su dužni dostavljati obveznici plaćanja doprinosa.

Matična evidencija u mirovinskom osiguranju je djelatnost prikupljanja, registriranja i vođenja podataka potrebnih za provedbu mirovinskog osiguranja.

U postupku za ostvarivanje prava iz mirovinskog osiguranja, temeljni elementi za priznanje i određivanje prava (mirovinski staž,

plaća, naknade plaće, osnovice osiguranja) uzimaju se iz podataka koji su registrirani i pohranjeni u matičnoj evidenciji.

Hrvatski zavod za mirovinsko osiguranje obvezno vodi matičnu evidenciju na način i u skladu sa sljedećim propisima:

- sa Zakonom o mirovinskom osiguranju ("Narodne novine", broj 102/98, 127/00, 59/01, 109/01, 147/02, 117/03, 30/04 i 177/04, 92/05)
- s Pravilnikom o vođenju matične evidencije Hrvatskog zavoda za mirovinsko osiguranje ("Narodne novine", broj 98/05)
- s ostalim posebnim propisima koji uređuju mirovinsko osiguranje.

I. KAKO U OSIGURANJE ?

1. UTVRDIVANJE PRAVA NA OSIGURANJE

Pravo na mirovinsko osiguranje utvrđuje se **priznanjem svojstva osiguranika**. **Svojstvo osiguranika** utvrđuje Zavod na osnovi prijave osiguranja.

Prijavu osiguranja podnosi **obveznik obračunavanja i plaćanja doprinosa**, odnosno osiguranik kada je sam obveznik doprinosa i plaćanja doprinosa.

Osoba za koju obveznik obračunavanja i plaćanja doprinosa ne podnese prijavu, odnosno odjavu osiguranja može **zahtijevati** da Zavod doneše **rješenje** o priznanju, odnosno prestanku svojstva osiguranika.

Prestanak osiguranja

Svojstvo osiguranika prestaje prestankom okolnosti na temelju kojih je stekao svojstvo osiguranika ili u slučaju stjecanja prava na mirovinu.

2. VRSTE PRIJAVA NA OSIGURANJE

Obveznici podnošenja prijava poslodavci, pravne i fizičke osobe (**samostalni obveznici plaćanja doprinosa za mirovinsko osiguranje**) obvezni su dostavljati Zavodu sljedeće prijave:

- prijavu M-11P o početku poslovanja
- prijavu M-12P o prestanku poslovanja
- prijavu M-13P o promjeni u poslovanju (npr. promjena naziva, adrese itd.)
- prijavu M-1P za svakoga novozaposlenog radnika
- prijavu M-2P za svakog radnika kojemu je prestao radni odnos
- prijavu M-3P za svakog radnika kod kojega nastupi promjena tijekom osiguranja
- prijavu MPP - ako se u postupku kontrole podataka o stažu osiguranja, osnovicama za ostvarivanje prava iz mirovinskog osiguranja kao i ostvarivanja prava na mirovinu utvrdi da za osiguranika nisu evidentirani svi podaci o osnovicama i stažu osiguranja u evidencijama Zavoda kao i kod ispravka podataka o stažu, osnovici i obračunatom doprinisu utvrđenih u postupku kontrole podataka o stažu osiguranja i osnovicama za ostvarivanje prava iz mirovinskog osiguranja.

3. VRSTE TISKANICA - PRIJAVA KOJE SE KORISTE ZA POČETAK/PRESTANAK OSIGURANJA

- **M-11P** Prijava o početku poslovanja obveznika obračunavanja i plaćanja doprinosa
- **M-12P** Prijava o prestanku poslovanja obveznika obračunavanja i plaćanja doprinosa
- **M-13P** Prijava o promjeni podataka obveznika obračunavanja i plaćanja doprinosa
- **M-1P** Prijava o početku osiguranja
- **M-1PK** Prijava o prestanku-početku osiguranja za više osiguranika

- **M-2P** Prijava o prestanku osiguranja
- **M-3P** Prijava o promjeni tijekom osiguranja
- **MPP** Prijava - promjena podataka o utvrđenom stažu osiguranja i osnovici
- **TISKANICA-SOD** - tiskanica zahtjeva samostalnih obveznika doprinosa
  - za utvrđivanje prava na osiguranje
  - za prestanak prava na osiguranje
  - za promjene tijekom prava na osiguranje.

4. NADLEŽNOST ZA ZAPRIMANJE PRIJAVA

Za zaprimanje prijava nadležna je područna ustrojstvena jedinica Zavoda:

- za osiguranike zaposlene kod poslodavca – prema sjedištu poslodavca, odnosno prema sjedištu njegove podružnice
- za osiguranike samostalnih djelatnosti – prema mjestu registracije, odnosno obavljanja djelatnosti
- za osiguranike zaposlene u inozemstvu – prema prebivalištu koje je osiguranik imao prije odlaska u inozemstvo
- za nezaposlene – prema sjedištu nadležne službe zaposljavanja
- za poljoprivrednike – prema prebivalištu osiguranika
- za korisnike prava – ustrojstvena jedinica Zavoda u kojoj je osiguranik ostvario pravo iz mirovinskog osiguranja, odnosno ustrojstvena jedinica Zavoda koja obavlja isplatu mirovinskog primanja
- za osiguranike pomorce zaposlene na brodovima pod stranom zastavom – prema mjestu prebivališta
- za osiguranike u produženom osiguranju – prema prebivalištu osiguranika
- za osiguranike članove uprave trgovačkih društava – prema sjedištu trgovačkog društva.

5. ROKOVI ZA PODNOŠENJE PRIJAVA

Podatke za vođenje matične evidencije obveznici dostavljaju u sljedećim rokovima:

- podatke o početku, prestanku i promjenama u poslovanju obveznika plaćanja doprinosa, tj. prijave **M-11P; M12P; M-13P** u roku od 15 dana od dana početka, prestanka, odnosno dana nastale promjene u poslovanju
- podatke o početku, prestanku i promjenama tijekom osiguranja, kao i promjene podataka, tj. prijave **M-1P; M-2P; M-3P** u roku od 15 dana od dana početka zaposlenja ili osiguranja ili od pravomoćnosti rješenja o svojstvu osiguranika i osnovici osiguranja, od dana prestanka zaposlenja ili osiguranja, odnosno od dana promjene tijekom osiguranja.

6. OBVEZNA DOKUMENTACIJA

ZA POSLODAVCA PRAVNU OSOBU

Za evidenciju o početku poslovanja potrebno je dostaviti sljedeće dokumente:

- rješenje o upisu u sudski registar (ako poslodavac, pravna osoba ima osnovane podružnice, tada i rješenje o upisu podružnice u sudski registar)
- obavijest o razvrstavanju poslovog subjekta prema Nacionalnoj klasifikaciji djelatnosti (NKD)
- prijavu o početku poslovanja obveznika uplaćivanja doprinosa (tiskanica M-11P).

Za evidenciju o prestanku poslovanja potrebno je dostaviti sljedeće dokumente:

- rješenje o brisanju iz registra nadležnog tijela
- prijavu o prestanku poslovanja obveznika uplaćivanja doprinosa (tiskanica M-12P).

Napomena: Dokumenti se daju Zavodu samo na uvid, a predaje se prijava.

ZA ZAPOSLENE KOD POSLODAVCA PRAVNE OSOBE

Za prijavu radnika potrebno je dostaviti sljedeće dokumente:

- ugovor o radu, pisanu potvrdu o sklopljenom ugovoru o radu ili pisanu obavijest o prenošenju ugovora o radu na novog poslodavca
- radnu knjižicu
- ako je radnik strani državljanin - radnu dozvolu za strance
- prijavu o početku osiguranja - tiskanica M-1P.

Za odjavu radnika potrebni su sljedeći dokumenti:

- prijava M-2P
- dokaz o prestanku ugovora o radu.

ZA POSLODAVCA FIZIČKU OSOBU

Za evidenciju o početku poslovanja:

- rješenje o upisu u registar nadležnog tijela (npr. rješenje o upisu u obrtni registar, rješenje Odvjetničke komore o upisu u imenik odvjetnika, rješenje o upisu trgovca pojedinca u sudski registar, rješenje Ministarstva zdravstva o odobrenju za rad privatne prakse zdravstvenog djelatnika i dr.)
- obavijest o razvrstavanju poslovog subjekta prema Nacionalnoj klasifikaciji djelatnosti (NKD)
- prijavu o početku poslovanja obveznika uplaćivanja doprinosa (tiskanica M-11P).

Poslodavac, fizička osoba obvezan je dokumentaciju iz točke 2. i 3. dostaviti Zavodu na uvid.

Za evidenciju o prestanku poslovanja:

- rješenje o brisanju iz registra nadležnog tijela
- prijavu o prestanku poslovanja obveznika plaćanja doprinosa (tiskanica M-12P).

ZA SAMOSTALNE OBVEZNIKE PLAĆANJA DOPRINOSA

- Obrtnici i trgovci pojedinci, upisani u odgovarajući registar
- Osobe koje u skladu s posebnim propisima, samostalno obavljaju profesionalnu djelatnost kao što su odvjetnici, liječnici, zubari, umjetnici, novinari, odgajatelji, lektori, prevoditelji, primalje i drugi
- Vrhunski sportaši i šahisti, ako nisu osigurani po drugoj osnovi
- Svećenici i drugi vjerski službenici vjerske zajednice, koja je upisana u evidenciju vjerskih zajednica koju vodi nadležno središnje tijelo državne uprave, ako nisu obvezno osigurani po drugoj osnovi.

Za prijavu je potrebno dostaviti sljedeće dokumente:

- rješenje o upisu u registar nadležnog tijela (npr. rješenje o upisu u obrtni registar, rješenje o upisu trgovca pojedinca u sudski registar, rješenje Hrvatskog olimpijskog odbora o priznanju statusa vrhunskog športaša, rješenje Odvjetničke komore o upisu u imenik odvjetnika, rješenje Hrvatske zajednice samostalnih umjetnika o priznanju statusa umjetnika, rješenje Ministarstva rada i socijalne skrbi o odobrenju za početak rada obavljanja poslova socijalne skrbi, izvadak iz evidencije vjerskih zajednica obr. br. 6 i dr.)
- radnu knjižicu
- presliku osobne iskaznice
- poslovnu dozvolu za strane državljane
- prijavu o početku osiguranja obveznika obračunavanja i plaćanja doprinosa (tiskanica M-11P)
- prijavu o početku osiguranja (tiskanica M-1P).

Za odjavu su potrebni sljedeći dokumenti:

- rješenje o brisanju iz registra nadležnog tijela
- prijava o prestanku poslovanja obveznika obračunavanja i plaćanja doprinosa (tiskanica M-12P)
- prijava o prestanku osiguranja (tiskanica M-2P).

Poljoprivrednici koji obavljaju poljoprivrednu djelatnost kao jedino ili glavno zanimanje obvezno se osiguravaju ako su vlasnici, posjednici, zakupci ili koncesionari poljoprivrednog zemljišta

Za prijavu je potrebno dostaviti sljedeće dokumente:

- izvadak iz zemljišne knjige nadležnog općinskog suda iz kojega će se vidjeti da je upisan u zemljišnim knjigama kao vlasnik poljoprivrednog zemljišta ili
- izvadak ili potvrda Državne geodetske uprave nadležne područne službe ili Ureda Grada Zagreba da se vodi u katastru nekretnina kao posjednik poljoprivrednog zemljišta ili kao suposjednik ili
- izvadak iz zemljišnih knjiga nadležnog općinskog suda iz kojega će se vidjeti da je upisan u zemljišnim knjigama kao zakupac poljoprivrednog zemljišta, odnosno potvrdu Ministarstva finacija da je evidentiran kao zakupac poljoprivrednog zemljišta u vlasništvu države ili
- potvrdu Ministarstva poljoprivrede i šumarstva ili Ministarstva finacija da je evidentiran u njihovim evidencijama kao koncesionar poljoprivrednog zemljišta u vlasništvu države
- radnu knjižicu
- vojnu knjižicu
- presliku osobne iskaznice
- izjavu da nisu, odnosno da nisu bili osigurani kod inozemnog nositelja socijalnog osiguranja s kojim je Republika Hrvatska sklopila ugovor o socijalnom osiguranju
- ako su na studiju - potvrdu fakulteta da nemaju status redovitog studenta
- prijavu o početku osiguranja (tiskanica M-1P)
- prijavu o početku poslovanja obveznika obračunavanja i plaćanja doprinosa (tiskanica M-11P).

Za odjavu su potrebni sljedeći dokumenti:

- prijava o prestanku poslovanja obveznika obračunavanja i plaćanja doprinosa (tiskanica M-12P)
- prijava o prestanku osiguranja (tiskanica M-2P)
- dokazi da u evidencijama nadležnih tijela nije evidentiran kao vlasnik, posjednik, zakupac ili koncesionar poljoprivrednog zemljišta.

Osobe koje su po osnovi obavljanja samostalne djelatnosti poljoprivrede i šumarstva obveznici poreza na dohodak ili poreza na dobit

Za prijavu je potrebno dostaviti sljedeće dokumente:

- radnu knjižicu
- vojnu knjižicu
- presliku osobne iskaznice
- izjavu da nisu, odnosno da nisu bili osigurani kod inozemnog nositelja socijalnog osiguranja s kojim je Republika Hrvatska sklopila ugovor o socijalnom osiguranju
- ako su na studiju – potvrdu fakulteta da nemaju status redovitog studenta
- prijavu o početku osiguranja (tiskanica M-1P)
- prijavu o početku poslovanja obveznika obračunavanja i plaćanja doprinosa (tiskanica M-11P)

Za odjavu su potrebni sljedeći dokumenti :

- prijava o prestanku poslovanja obveznika obračunavanja i plaćanja doprinosa (tiskanica M-12P)
- prijava o prestanku osiguranja (tiskanica M-2P)
- potvrda Porezne uprave da nije obveznik poreza na dohodak, odnosno poreza na dobit.

Članovi uprave trgovačkih društava, ako nisu obvezno osigurani po drugoj osnovi

Za prijavu je potrebno dostaviti sljedeće dokumente:

- potvrdu iz sudskog registra o stanju upisa za određeni oblik trgovačkog društva u vezi s osobama ovlaštenim za vođenje poslova društva
- radnu knjižicu
- presliku osobne iskaznice
- poslovnu dozvolu za strane državljane
- prijavu o početku osiguranja (tiskanica M-1P)
- prijavu o početku poslovanja obveznika obračunavanja i plaćanja doprinosa (tiskanica M-11P).

Za odjavu su potrebni sljedeći dokumenti:

- prijava o prestanku osiguranja (tiskanica M-2P)
- prijava o prestanku poslovanja obveznika obračunavanja i plaćanja doprinosa (tiskanica M-12P)
- rješenje iz sudskog registra o brisanju člana uprave trgovačkog društva
- radna knjižica.

Roditelj koji obavlja roditeljske dužnosti u prvoj godini života djeteta, a nije obvezno osiguran po drugoj osnovi, ako je dijete hrvatski državljanin i ako roditelj i dijete imaju prebivalište u Republici Hrvatskoj

Za prijavu je potrebno dostaviti sljedeće dokumente:

- izvadak iz matice rođenih za dijete
- domovnicu za dijete
- potvrdu o prebivalištu roditelja djeteta obvezno osiguranog prema članku 15. Zakona
- potvrdu o prebivalištu djeteta
- izjavu roditelja danu u zapisnik ili ovjerenu kod javnog bilježnika o postignutom dogovoru o obveznom osiguranju na osnovi članka 15. Zakona, ako oba roditelja nisu osigurani na mirovinsko osiguranje (za osiguranike iz članka 15. stavka 2. Zakona)
- radnu knjižicu
- presliku osobne iskaznice
- prijavu o početku osiguranja (tiskanica M-1P).

Za odjavu su potrebni sljedeći dokumenti:

- prijava o prestanku osiguranja (tiskanica M-2P)
- prijava o prestanku poslovanja obveznika obračunavanja i plaćanja doprinosa (tiskanica M-12P)
- radna knjižica
- dokaz o prestanku okolnosti koje daju pravo na osiguranje.

Na osobni zahtjev obvezno se osiguravaju hrvatski državljeni zaposleni u inozemstvu kod međunarodnih organizacija i stranih poslodavaca ili na brodovima pod stranom zastavom, ako nisu obvezno osigurani prema inozemnim propisima na koje se odnosi međunarodni ugovor o socijalnom osiguranju.

Hrvatski državljeni zaposleni u inozemstvu kod međunarodnih organizacija i stranih poslodavaca

Za prijavu je potrebno dostaviti sljedeće dokumente:

- ovjereni prijevod potvrde stranog poslodavca o zaposlenju u inozemstvu
- potvrdu nadležnog tijela države boravišta o boravku za vrijeme potvrđenog trajanja zaposlenja
- potvrdu inozemnog nositelja socijalnog osiguranja da to zaposlenje ne podliježe obveznom osiguranju obuhvaćenom međunarodnim ugovorom o socijalnom osiguranju sklopljenim između Republike Hrvatske i zemlje zaposlenja
- radnu knjižicu
- prijavu o početku osiguranja (tiskanica M-1P)
- prijavu o početku poslovanja obveznika obračunavanja i plaćanja doprinosa (tiskanica M-11P).

Za odjavu su potrebni sljedeći dokumenti:

- prijava o prestanku osiguranja (tiskanica M-2P)
- prijava o prestanku poslovanja obveznika obračunavanja i plaćanja doprinosa (tiskanica M-12P)
- ovjereni prijevod potvrde stranog poslodavca o prestanku zaposlenja u inozemstvu
- radna knjižica.

Za hrvatske državljane zaposlene u inozemstvu na brodovima pod stranom zastavom

Za prijavu je potrebno dostaviti sljedeće dokumente:

- pomorsku knjižicu
- potvrdu o zastavi broda
- ugovor o radu - plovidbi
- potvrdu inozemnog nositelja socijalnog osiguranja da to zaposlenje ne podliježe osiguranju sklopljenom između Republike Hrvatske i zemlje zaposlenja
- radnu knjižicu
- prijavu o početku osiguranja (tiskanica M-1P)
- prijavu o početku poslovanja obveznika obračunavanja i plaćanja doprinosa (tiskanica M-11P).

Za odjavu su potrebni sljedeći dokumenti:

- prijava o prestanku osiguranja (tiskanica M-2P)
- prijava o prestanku poslovanja obveznika obračunavanja i plaćanja doprinosa (tiskanica M-12P)
- dokaz o prestanku zaposlenja
- radna knjižica.

II. PRODUŽENO - DOBROVOLJNO OSIGURANJE

UVJETI I VRSTA PRODUŽENOG OSIGURANJA

Osobe kojima je prestalo obvezno mirovinsko osiguranje mogu se osigurati na produženo osiguranje ako od prestanka obveznog osiguranja nije proteklo više od 12 mjeseci i ako podnesu prijavu na osiguranje u tom roku. Takva osoba može se osigurati na produženo osiguranje:

- za vrijeme neplaćenog dopusta
- za vrijeme mirovanja radnog odnosa dok dijete ne navrši tri godine života
- za vrijeme stručnog usavršavanja ili specijalizacije nakon prestanka ugovora o radu, službe, odnosno obavljanja djelatnosti
- za vrijeme nezaposlenosti
- za vrijeme nezaposlenosti nakon prestanka ugovora o radu na određeno vrijeme za stalne sezonske poslove
- za vrijeme privremenog ili sezonskog prekida obavljanja djelatnosti
- za vrijeme zaposlenja u inozemstvu u međunarodnim i drugim organizacijama na osnovi međunarodnih ugovora, odnosno kod stranog poslodavca, ako za to vrijeme nije obvezno osigurana u Republici Hrvatskoj, odnosno ako međunarodnim ugovorom nije drukčije određeno
- za vrijeme boravka u inozemstvu kao bračni drug osiguranika - hrvatskog državljanina na radu u inozemstvu
- za vrijeme nezaposlenosti pomoraca nakon prestanka ugovora o radu na određeno vrijeme
- osoba koja ima prebivalište na teritoriju Republike Hrvatske i koja je nakon prestanka obveznoga mirovinskog osiguranja u državi s kojom je sklopljen ugovor o socijalnom osiguranju, neovisno o tome je li prije obveznog osiguranja u inozemstvu bila osigurana u Republici Hrvatskoj - potvrda inozemnog nositelja socijalnog osiguranja države s kojom je sklopljen ugovor o socijalnom osiguranju da je osiguraniku prestalo obvezno osiguranje, potvrda o prebivalištu, izjava o nezaposlenosti

POTREBNA DOKUMENTACIJA

Za **prijavu** na osiguranje potrebni su sljedeći dokumenti:

- za vrijeme neplaćenog dopusta - **odluka poslodavca** o korištenju neplaćenog dopusta
- za vrijeme mirovanja radnog odnosa dok dijete ne navrši tri godine života - **odluka poslodavca** o mirovanju radnog odnosa radnika dok dijete ne navrši tri godine života
- za vrijeme stručnog usavršavanja ili specijalizacije nakon prestanka ugovora o radu službe, odnosno obavljanja djelatnosti - **ugovor** o stručnom usavršavanju ili specijalizaciji
- za vrijeme privremenog ili sezonskog prekida obavljanja djelatnosti - **potvrda** nadležnog tijela o sezonskom obavljanju djelatnosti
- za vrijeme zaposlenja u inozemstvu u međunarodnim i drugim organizacijama, na osnovi međunarodnih ugovora, odnosno kod stranog poslodavca, ako za to vrijeme nije obvezno osigurana u Republici Hrvatskoj, odnosno ako međunarodnim ugovorom nije drugačije određeno - **ovjereni prijevod potvrde** o zaposlenju u inozemstvu u međunarodnim i drugim organizacijama i kod stranog poslodavca
- za vrijeme boravka u inozemstvu kao bračni drug osiguranika - hrvatskog državljanina na radu u inozemstvu - **rješenje** o upućivanju na rad u inozemstvo hrvatskog državljanina, bračnog druga osiguranika
- za vrijeme nezaposlenosti pomoraca nakon prestanka ugovora o radu na određeno vrijeme - **pomorska knjižica**
- za osobu koja ima prebivalište na teritoriju Republike Hrvatske i koja je nakon prestanka obveznoga mirovinskog osiguranja u državi s kojom je sklopljen ugovor o socijalnom osiguranju, neovisno o tome je li prije obveznog osiguranja u inozemstvu bila osigurana u Republici Hrvatskoj - **potvrda** inozemnog nositelja socijalnog osiguranja države s kojom je sklopljen ugovor o socijalnom osiguranju da je osiguraniku prestalo obvezno osiguranje, potvrda o prebivalištu, izjava o nezaposlenosti
- radna knjižica
- preslika osobne iskaznice
- prijava o početku osiguranja - tiskanica M-1P
- prijava o početku poslovanja obveznika obračunavanja i plaćanja doprinosa (tiskanica M-11P).

Za **odjavu** osiguranja potrebni su sljedeći dokumenti:

- prijava o prestanku osiguranja (tiskanica M-2P)
- prijava o prestanku poslovanja obveznika obračunavanja i plaćanja doprinosa (tiskanica M-12P)
- radna knjižica
- dokaz o prestanku okolnosti za produženo osiguranje.

Za dodatne ili detaljnije informacije i eventualne nejasnoće vezane uz poslove vođenja matične evidencije, odnosno pružanje pravne pomoći u pitanjima koja se odnose na matičnu evidenciju, možete se obratiti nadležnoj područnoj službi Zavoda, Odjelu matične evidencije ili ispostavi Zavoda.

Ostale informacije vezane uz poslove provedbe prava iz mirovinskog osiguranja i doplatka za djecu možete dobiti:

- na Web stranicama Zavoda – www.mirovinsko.hr
- preko "Otvorenog telefona" – tel. 0800-63-63-63 radnim danom od 10 do 14 sati
- preko Call centra – tel. 01/4891-666 radnim danom od 8 do 16 sati
- preko "Govornog automata" – tel. 060-103-103 (cijena poziva 1,13 kn/min)